

MIKROEKONOMIKA

Život podniku

ŽIVOT PODNIKU

盤 Podnik prochází během doby své existence různými vývojovými fázemi, ve kterých se potýká s různými problémy, které mohou ohrozit jeho existenci.

盤 Nové podmínky 20. a 21. století nutí podniky vznikající problémy včas analyzovat a reagovat na ně!

ŽIVOTNÍ CYKLUS PODNIKU

盤 Základní fáze života podniku:

1. Založení
2. Růst
3. Stabilizace
4. Krize
5. Zánik

盤 Většina podniků nikdy neprojde všemi fázemi – cílem manažerů je, aby podnik fungoval na trhu působí dlouhodobě.

CO ŽIVOTNÍ CYKLUS DÁLE OVLIVŇUJE?

盤 Makroekonomické prostředí, ve kterém podniky fungují.

盤 Příslušnost k odvětví nebo sektoru (různá míra citlivosti na vývoj ekonomiky)

- cyklická odvětví – kopírují hospodářský cyklus ekonomiky, tj. nejlepších výsledků dosahují v období hospodářské expanze, problémy v období recese (možnost odložit spotřebu)

-
- neutrální – jejich vývoj bezprostředně nesouvisí s hospodářským cyklem (tj. výroba nezbytných statků)
 - anticyklická odvětví – v období recese dosahují podniky velmi dobrých výsledků
 - Typ odvětvové struktury – je podstatné, zda se podnik pohybuje v konkurenčním prostředí

盤 Vlastní výkonnost podniku (identifikace klíčových činitelů efektivity, zvyšování efektivity podniku)

盤 Faktory, které nelze kvantifikovat (vývoj právního prostředí, vymahatelnost práva obecně)

ZALOŽENÍ PODNIKU

盤 Předpoklady realizace výrobního procesu:

- Úvaha podnikatele (CO? JAKÉ SLUŽBY?)

a) Věcné předpoklady podnikání:

- Zajištění pracovní síly (s příslušnou kvalifikací)
- Majetková báze (zajištění výrobní kapacity)
- Materiál (zajištění plynulé výroby)

b) Řídící předpoklady:

- Vytvoření managementu (vrcholové řízení)
- Zajištění výkonu základních funkcí managementu
- Vytvoření nástrojů řízení
- Vymezení dělby pravomoci a odpovědnosti
- Vytvoření adekvátní organizační struktury
- Kontrola

盤 Podniky nejsou zakládány pouze s cílem vyrábět, v souvislosti s úspěšností firem v celosvětovém měřítku se objevují nové trendy při prosazování jejich konkurenceschopnosti.

盤 V ČR jsou to zejména dva trendy:

- Offshoring (snížení provozních nákladů odstěhováním výroby do levnějších zemí)
- Daňové plánování podniku (umístění aktivit společností do zemí s nejnižším daňovým zatížením)

盤 Zakladatelský projekt

- = formalizovaný dokument odrážející založení podniku
- = poskytuje podnikateli informaci, zda je projekt reálný, proveditelný a jaký bude mít efekt
- = součástí je zakladatelský rozpočet (také informační báze pro získání dalších investorů – cizí kapitál)

盤 Obsah zakladatelského projektu:

- Základní cíle podnikání
- Specifikace trhu, na který podnik vstupuje
- Čím se bude lišit od konkurence
- Způsob založení podniku
- Finanční cíle a dlouhodobější výhled
- Rozpočet zdrojů a potřeb (vč. Prokázání schopnosti splácet cizí zdroje)
- Daňové zatížení
- Pojištění podniku
- Životní prostředí
- Reference o zakladateli

盤 Charakteristika podnikatelských projektů v souvislosti s mírou rizika:

- Doba životnosti projektu
- Zapojení cizího kapitálu
- Pružnost projektu
- Diverzifikace projektu
- Citlivost na změnu vnějších parametrů
- Postupná realizace projektu

盤 Volba právní formy podniku

- = výběr právní formy představuje důležitou součástí rozhodovacího procesu podnikatele
- = určuje vztah k okolí a přístupu ke kapitálu

盤 Jaká kritéria by měl podnikatel zvážit, při volbě vhodné právní formy?

- Způsob a obsah ručení
- Oprávnění k řízení
- Počet zakladatelů
- Nároky na počáteční kapitál
- Administrativní náročnost založení podniku
- Účast na zisku
- Finanční možnosti (přístup k cizím zdrojům)
- Daňové zatížení
- Zveřejňovací povinnost

RŮST PODNIKU

- = podnik v dané komoditě nebo segmentu trhu zvyšuje objem výroby, prodeje a poskytování služeb
 - = firma, která neroste, zahyne
 - = přístup a možnosti zajišťování růstu se liší podle velikosti podniku, oboru, ve kterém podnik působí.
- Růst – trvale udržitelný, vysoký, příliš nízký/vysoký (měřítkem růstu je tempo růstu tržeb)

-
- Růst z interních zdrojů (trvalý růst podniku) – představuje takovou míru růstu tržeb, při které nevznikají další dodatečné nároky na externí financování firmy.
 - Růst z externích zdrojů – akciový kapitál, cizí kapitál či jiná možnost profinancování – např. leasing

盤 Leasing

=je forma podnikání, jehož podstatou je pronájem movitých i nemovitých věcí. Tento druh financování můžeme rozdělit podle různých hledisek

盤 Růst podniku pomocí spojování nebo štěpení podniků (fúze, rozštěpení)

FÁZE STABILIZACE

- = období, kdy podnik dosáhl optimální velikosti s ohledem na příležitosti trhu
- = toto období lze charakterizovat vzhledem ke vztahu mezi úrovní odpisu a investic

盤 Co je třeba zajistit, aby podnik existoval trvale?

- Trvalá péče o inovaci produkce
- Kvalita produkce
- Vhodná cenová strategie
- Podpora prodeje
- Trvalá orientace na zákazníka

盤 Reengineering – management řízení změn

KRIZE A SANACE

鑿 Krize

- = po delší časové období dochází k nepříznivému vývoji výkonnostního potenciálu podniku, radikálnímu snížení objemu tržeb, snížení likvidity firmy, čímž je bezprostředně ohrožena jeho další existence v případě, že tento vývoj bude pokračovat.
- = nezvládnutí růstu z pohledu financování
- = vysoký stupeň specializace a velký počet řídicích stupňů vyvolávají poruchy v komunikaci (byrokracie)

盤 Sanace

= soubor opatření přijímaných ze strany vedení podniku, jejichž smyslem je zásadní ozdravení a obnova finanční výkonnosti a prosperity firmy.

1. Stanovit diagnózu
2. Identifikovat příčiny (interní, externí), povahu a vývojové stádium krize
3. Formulace sanační strategie

ZÁNÍK PODNIKU

盤 Zrušení a zánik podniku

Zánik

= podnik zaniká dnem výmazu z obchodního rejstříku

Zrušení

= řídí se právní úpravou – dle Občanského zákoníku

盤 Důvody ke zrušení podniku:

- Uplynutí doby, na kterou byl podnik založen
- Dosažení účelu, pro který byl založen
- Rozhodnutí společníků
- Rozhodnutí soudu
- Rozhodnutí o sloučení

盤 Zrušení bez likvidace

= obchodní jmění přechází na právního nástupce

= proces přeměny společnosti (projekt přeměny)

盤 Likvidace společnosti

- = zákonem řízený postup, při němž dochází k mimosoudnímu vyrovnáním majetkových vztahů zanikající právnické osoby, podniku
- = postupná přeměna majetku v likvidní prostředky, z nichž budou v plném rozsahu uhrazeny veškeré závazky společnosti

Etapy likvidace:

- identifikace majetku
- Sestavení likvidačního plánu
- Realizace plánu likvidátorem

盥 Likvidátor

= osoba, na niž přechází působnost statutárního orgánu v rozsahu omezeném na likvidaci společnosti

KONKURZ A VYROVNÁNÍ

盤 Konkurnzní řízení

- = je-li podnik, který je v likvidaci, předlužen, má likvidátor povinnost podat návrh na zahájení konkurzního řízení
- = cílem konkurzu/vyrovnání je dosáhnout poměrného uspokojení věřitelů z majetku úpadce
- = upravuje jej zákon
- = řízeno správcem konkurzní podstaty